

Filiz BERBEROĐLU YENİPİNAR
E. Ticaret Mahkemesi Başkanı

YARGITAY UYGULAMASINDA
Türk Borçlar Kanunu Çerçevesinde
HİZMET SÖZLEŞMELERİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR.....	15

TÜRK BORÇLAR KANUNU

ALTINCI BÖLÜM

Hizmet Sözleşmeleri

BİRİNCİ AYIRIM

Genel Hizmet Sözleşmesi

A. Tanımı.....	Madde 393-	17
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		17
B. Kurulması	Madde 394-	117
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		118
C. İşçinin borçları		133
I. Bizzat çalışma borcu	Madde 395-	133
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		133
II. Özen ve sadakat borcu	Madde 396-	149
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		149
III. Teslim ve hesap verme borcu	Madde 397-	163
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		163
IV. Fazla çalışma borcu	Madde 398-	165
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		165
V. Düzenlemelere ve talimata uyma borcu	Madde 399-	173
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		173
VI. İşçinin sorumluluğu.....	Madde 400-	177
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		177
D. İşverenin borçları		198
I. Ücret ödeme borcu		198
1. Ücret		198
a. Genel olarak.....	Madde 401-	198
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		198

b. Fazla çalışma ücreti	Madde 402-	224
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		224
c. İşin sonucundan pay alma.....	Madde 403-	235
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		235
d. Aracılık ücreti.....	Madde 404-	240
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		240
e. İkramiye.....	Madde 405-	242
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		243
2. Ücretin ödenmesi.....		245
a. Ödeme süresi	Madde 406-	245
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		245
b. Ücretin korunması	Madde 407-	245
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		246
3. İşgörme ediminin ifasının engellenmesi hâlinde ücret		248
a. İşverenin temerrüdü hâlinde	Madde 408-	248
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		248
b. İşçinin çalışmayı durdurması hâlinde	Madde 409-	272
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		272
4. Ücret alacağının haczi, devri ve rehn edilmesi	Madde 410-	283
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		283
5. Parça başına veya götürü iş		289
a. İş verme	Madde 411-	289
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		289
b. Birim ücreti.....	Madde 412-	295
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		296
II. İş araç ve malzemeleri	Madde 413-	301
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		302
III. Giderler.....		302
1. Genel olarak.....	Madde 414-	302
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		302
2. Taşıma araçları	Madde 415-	302

3. Giderlerin ödenmesi	Madde 416-	305
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		305
IV. İşçinin kişiliğinin korunması		306
1. Genel olarak.....	Madde 417-	306
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		306
2. Ev düzeni içinde çalışmada	Madde 418-	330
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		330
3. Kişisel verilerin kullanılmasında	Madde 419-	332
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		332
V. Ceza koşulu ve ibra.....	Madde 420-	333
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		334
VI. Tatil ve izinler		357
1. Hafta tatili ve iş arama izni.....	Madde 421-	357
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		357
2. Yıllık izin.....		360
a. Süresi	Madde 422-	360
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		360
b. İndirimi	Madde 423-	363
c. Kullanılması.....	Madde 424-	363
d. Ücreti	Madde 425-	363
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		364
VII. Hizmet belgesi	Madde 426-	367
E. Sınai ve fikri mülkiyet hakkı.....	Madde 427-	367
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		368
F. Hizmet ilişkisinin devri		374
I. İşyerinin tamamının veya bir bölümünün devri	Madde 428-	374
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		374
II. Sözleşmenin devri.....	Madde 429-	381
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		381
G. Sözleşmenin sona ermesi.....		383
I. Belirli süreli sözleşmede	Madde 430-	383
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		383

II. Belirsiz süreli sözleşmede.....	389
1. Genel olarak fesih hakkı..... Madde 431-	389
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	389
2. Fesih bildirim süresi	401
a. Genel olarak..... Madde 432-	401
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	401
b. Deneme süresi içinde..... Madde 433-	409
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	409
III. Feshe karşı koruma..... Madde 434-	412
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	412
IV. Derhâl fesih	413
1. Koşulları	413
a. Haklı sebepler..... Madde 435-	413
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	413
b. İşverenin ödeme güçsüzlüğüne düşmesi..... Madde 436-	428
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	428
2. Sonuçları.....	431
a. Haklı sebeple fesihte..... Madde 437-	431
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	431
b. Haklı sebebe dayanmayan fesihte..... Madde 438-	454
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	454
c. İşçinin haksız olarak işe başlamaması veya işi bırakması	470
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	470
V. İşçinin veya işverenin ölümü	475
1. İşçinin ölümü..... Madde 440-	475
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	475
2. İşverenin ölümü	475
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	475
VI. Sözleşmenin sona ermesinin sonuçları.....	489
1. Borçların muaccel olması	489
<i>Açıklamalı Örnekler</i>	490

2. Geri verme yükümlülüğü.....	Madde 443-	495
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		495
VII. Rekabet yasağı		496
1. Koşulları	Madde 444-	496
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		497
2. Sınırlandırılması	Madde 445-	505
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		506
3. Aykırı davranışların sonuçları	Madde 446-	511
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		511
4. Sona ermesi	Madde 447-	514
<i>Açıklamalı Örnekler</i>		514